

РЕШЕНИЕ

№ 749

гр. Ш, 13.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – Ш, XII-И СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Надежда Д. Кирилова

при участието на секретаря Т Б Д
като разгледа докладваното от Надежда Д. Кирилова Гражданско дело № 20223630100*** по описа за 2022 година

Предявени са пет обективно съединени положителни установителни иска, първият от които с правна квалификация чл. 422, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 1** ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 342, ал. 2 и ал. 3 от ТЗ, във вр. чл. 345, ал. 1 от ТЗ, във вр. чл. 232, ал. 2 от ЗЗД – по отношение за заплащане на дължими лизингови вноски; втория иск с правна квалификация по чл. 422, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 1** ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 342, ал. 2 и ал. 3 от ТЗ, във вр. чл. 345, ал. 1 от ТЗ, във вр. чл. 232, ал. 2 от ЗЗД, във вр. чл. 86 от ЗЗД - по отношение на претенцията за лихва; с правна квалификация чл. 422, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 1** ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 92 от ЗЗД - по отношение на третия и четвъртия иск на претенцията за неустойка и с правна квалификация чл. 422, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 1** ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 79, ал. 1 от ЗЗД - по отношение на петия иск на претенцията за заплащане на разходи за данъчни задължение за **** г.

Производството по настоящото дело е образувано по депозирана в ШРС искова молба от „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Г. М. Д“ № ***, със съдебен адрес: гр. С, бул. ”Ц Ш” № ** ет. ** чрез пълномощника си – юриконсулт Лазарина Николова срещу Ю. П. Х., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Ш, ул. ”П” № **

Ищцовото дружество твърди, че между „М Б“ ООД, в качеството на лизингодател и ответника Ю. П. Х. /с предишно име С Ю Ю/, в качеството на лизингополучател на **/**/**** г. бил сключен Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността № *****, съгласно който лизингодателят придобил собствеността върху посочения от лизингополучателя лек автомобил, марка „V“, модел „Тоуган“, с идентификационен номер на рама *****, с рег. № ***** и предоставил ползването му на лизингополучателя, за което бил съставен приемо - предавателен протокол от същата дата - **/**/**** г. Във връзка с ползването на МПС лизингополучателят заплатил финансиране в размер 5.200 лева, като поел задължение за заплащане на месечни вноски, както и да използва вещта лично, по предназначение и с грижата на добър стопанин. Договорен бил срок от **месеца, изтичащ на **/**/**** г. съгласно приложения Погасителен план - неразделна част от Договора за финансов лизинг, с фиксиран лихвен

процент в размер на 41.16 %, съответно размер на месечни анюитетни вноски от 321.44 лева. Сочат се, че съгласно съдебно решение от **/**/**** г., лизингополучателят променил имената си от С Ю Ю на Ю. П. Х.. Твърдят, че лизингополучателят преустановил плащания по договорения Погасителен план, като последното постъпило плащане било от **/**/**** г. на стойност 322.00 лева, като към **/**/**** г. останало неплатено задължението по вноската № 5 по Погасителен план, с падеж **/**/**** г. Излагат, че предвид допуснатото неизпълнение на договорни задължения на **/**/**** г. в 7.10 часа, по реда на т.17.1. от Общите условия към договори за финансов лизинг - чрез имейл, отправили нарочно уведомление до длъжника за разваляне на договора, като дали тридневен срок за изпълнение, но плащане не било постъпило, поради което на **/**/**** г. договорът бил развален, а на **/**/**** г. лизинговият актив бил иззет от владението на лизингополучателя, за което бил съставен приемо - предавателен протокол.

Твърдят, че ответника в качеството на лизингополучател дължал на лизингодателя следните суми съответно:

- на основание чл. чл. 345 от ТЗ, във вр. чл. 8.1 от приложимите към Договора Общи условия за периода, през който активът бил ползван, дължал заплащането на договорените месечни вноски по погасителен план, а именно: пета вноската /с падеж **/**/**** г./ в размер на неплатените 316.84 лева, в това число главница в размер на 163.75 лева и възнаградителна лихва в размер на 153.09 лева., шеста вноската /с падеж **/**/**** г./ и част от седма вноската /пропорционално на периода на ползване от **/**/**** г. до **/**/**** г./;

- на основание чл. 15.1 от приложимите ОУ, предвид допуснатата забава в плащанията на пета до двадесет и четвърта вноската била начислена неустойка в размер на 2.90 лева към **/**/**** г., както следва: за забава в плащането на вноската № 5 по погасителен план с падеж **/**/**** г. - 2.12 лева и за забава в плащането на вноската № 6 по погасителен план с падеж **/**/**** г. - 0.78 лева;

- на основание чл.15.5 от приложимите към Договора Общи условия, дължал неустойка за прекратяване на договора по вина на лизингополучателя в трикратен размер на договорената месечна вноската или общо 964.32 лева, дължима еднократно към датата на прекратяване на договора, формирана като сбор от три месечни вноската, всяка една в размер на 321.44 лева;

- на основание чл. 8.6, във вр. чл. 8.7.4 от Общите условия, дължал възстановяване на направените разходи за заплащане на данъци на основание чл. 52 - чл. 61 от Закона за местните данъци и такси: за **** г. - в размер на 105.79 лева, като данъците били заплатени по сметка на СО - район Изгрев - по седалище на данъчнозадълженото лице.

Поради неиздължаване на претендираните суми от страна на ответника, ищцовото дружество инициирало производство по чл. 410 от ГПК, по което им била издадена заповед за изпълнение. Тъй като издадената заповед била връчена на длъжника по реда на чл. 47, ал. 5 от ГПК, за ищеца възниквало задължение да установи претенцията си по съдебен ред.

С настоящата искова молба предявяват пет положителни установителни иска, като молят съда да признае за установено, че ответникът дължи на „М Б“ ООД общо сумата от 1 893.44 лева, дължима по Договор за финансов лизинг № *****/**/**/**** г., от която 432.37 лева, представляваща незаплатена главница по лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от **/**/**** г. до **/**/**** г.; 388.06 лева - незаплатена лихва по лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от **/**/**** г. до **/**/**** г.; 2.90 лева - неустойка за забавени плащания за периода от **/**/**** г. до **/**/**** г.; 964.32 лева - неустойка за прекратяване по вина на лизингополучателя и 105.79 лева - разходи за данъчни задължения за **** г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение до окончателното изплащане на сумите. Молят ответника да бъде осъден да им заплати и направените по настоящото производство разноски, както и разноските, направени в хода на заповедното производство.

В съдебно заседание за ищцовото дружество, редовно призовано, не се явява представител. От тяхно име е депозирана писмена молба на **/**/**** г., в която излагат становище по съществото на спора, като молят предявените искове да бъдат уважени изцяло.

Препис от исковата молба, ведно с приложенията към нея са били изпратени на ответника. Тъй като последният не е бил открит на адреса, посочен в исковата молба и в изготвената по делото служебна справка от НБД и от ТД на НАП, на основание разпоредбата на чл. 47, ал. 6 от ГПК му е бил назначен особен представител. В законоустановения едномесечен срок от страна на назначения на ответника особен представител е бил депозиран писмен отговор. В отговора последният заявява, че счита предявените искове за допустими, но неоснователни. Не оспорва факта, че между страните е бил сключен посоченият договор, но счита, че не дължи посочените по-горе суми. Заявява, че не става ясно как се формира размера на претенцията досежно неизплатената главница по лизинговите вноски с падеж от **/**/**** г. до **/**/**** г. Оспорва твърденията на ищеца, че валидно бил прекратен договора за финансов лизинг № *****/**/**** г., с предмет лизингов автомобил марка „Ф“, модел Т“, с ДК № *****/**/**** по реда на т. 13.5.1 във вр. с т. 13.6. Прави изрично възражение за нищожност, поради неравноправност и противоречаща на добрите нрави клауза по т. 15.5 от общите условия, с която е предвидено, че лизингополучателят дължи неустойка за прекратяване на договора по негова вина в размер на три лизингови вноски, като неустойката се начислявана базата на последните три лизингови вноски с настъпил падеж преди датата на прекратяване на договора, като счита, че не се дължи претендираната неустойка в размер на 964.32 лева, поради нищожността ѝ. С оглед на подробно изложени в отговора правни съображения моли предявените искове да бъдат отхвърлени като неоснователни и недоказани.

В съдебно заседание ответникът, редовно призован, не се явява лично. За него се явява назначения особен представител – адв. С. С. от ШАК, като поддържа отговора на исковата молба и направените с него възражения.

ШРС, след като взе предвид събраните по делото доказателства и становища на страните, преценени поотделно и в тяхната съвкупност и като съобрази разпоредбите на закона, намира за установено от фактическа страна следното:

На **/**/**** г. между „М Б“ ООД и ответника Ю. П. Х. (с предишно име С Ю Ю) бил сключен Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността № *****/**/****, по силата, на който на ответника е бил предоставен лизинговия обект: лек автомобил, марка „V“, модел „Т“, с идентификационен номер на рама *****/**/****, с рег. № *****/**/****, с цена на МПС – 8 000.00 лв. Към договора били приложени и Общи условия, които били подписани от страните /л. 6 – л. 10/. На **/**/**** г. в 15.45 часа бил подписан Приемо-предавателен протокол, с който лизингодателят изпълнил задължението си и предал на лизингополучателя лизинговия актив /л. 10/. Страните са договорили първоначалната вноска в размер на 2 800.00 лв., като общата сума, която лизингополучателят се задължил да заплати била в размер на 7 613.49 лева, която включвала освен главница в размер на 5 200.00 лева и договорена лихва от 2 413.49 лева. Същата следвало да бъде заплатена на **месечни вноски, от които първата с размер – 220.37 лева, а останалите 23 вноски с размер от по 321.44 лева, както и разходи за регистрация на лизинговия актив в КАТ в размер на 120.00 лева. Първата погасителна вноска била платима на **/**/**** г., а последната била с падеж **/**/**** г. Страните договорили също така фиксиран лихвен процент за целия срок на договора – 41.16% и ГПР – 46.85%.

Съгласно съдебно решение № 161 от **/**/**** г. постановено по гр. дело № 212/**** г. по описа на ШРС, влязло в сила на **/**/**** г. /л. 52/, ответникът променил имената си от С Ю Ю на Ю. П. Х., за което между страните бил подписан Анекс № 1/**/**/**** г. към Договор за финансов лизинг № *****/**/**** със задължително придобиване на собствеността върху лизинговия актив /л. 51/.

Лизингополучателят преустановил плащанията по договора, като последното постъпило плащане било на **/**/**** г. в размер на 322.00 лв. На **/**/**** г. в 13.28 часа на посочения в договора имейл адрес, лизингодателят е отправил нарочно уведомление до длъжника за разваляне на договора, като е дал тридневен срок за изпълнение /л. 56 /, но плащане не постъпило, поради което на **/**/**** г. договорът бил развален.

На **/**/**** г. в 9.30 часа лизинговият актив бил иззет от владението на лизингополучателя, за което бил съставен Приемо - предавателен протокол /л. 57/.

Тъй като ответникът не заплатил дължимата сума, ищцовото дружество иницирало производство по чл. 410 от ГПК пред ШРС, по повод, на което им била издадена заповед за изпълнение. Понеже срещу издадената заповед било депозирано възражение от страна на длъжника по реда на чл. 414 от ГПК, за ищеца възниква задължение да установи претенцията си по съдебен ред.

Така установената фактическа обстановка се потвърждава от всички събрани по делото писмени доказателства и по-специално от: Договор за финансов лизинг № *****, ведно с: Погасителен план и Приемо - предавателен протокол; Пълномощно за застраховане, Декларация по чл. 4(7) и по чл. 6(5)т. 3 от ЗМИП; Общи условия, Декларация за съгласие за обработване на лични данни; Стандартен европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителски кредити; Тарифа към общите условия, Анекс №1/**/**/**** г., Решение № 161/**/**/**** г. по гр.д№212/**** г. по описа на РС – Ш, Покана - уведомление за прекратяване на договор за финансов лизинг № *****/от **/**/**** г., Приемо - предавателен протокол от **/**/**** г., Доказателства за платени данъчни задължения - извлечение от списък на СО - район Изгрев за процесния автомобил и преводно нареждане от **/**** г.

За изясняване фактическата страна на спора са ангажирани специални знания посредством назначена съдебно-счетоводна експертиза. В заключението си вещото лице посочва, че заплатените суми във връзка с изпълнение на процесния Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността № *****/от **/**/**** г. са общо 4 109.37 лева, от които: на **/**/**** г. – 2920.00 лв.; на 02.04.**** г. – 220.37 лв.; на 02.05.**** г. – 325.00 лв.; на **/**/**** г. – 322.00 лв. и на **/**/**** г. – 322.00 лв. Размерът на договорената и незаплатена част от главницата по процесния договор за финансов лизинг и погасителен план към него за периода от **/**/**** г. до **/**/**** г. е 432.27 лв., а размерът на непогасената договорна възнаградителна лихва съгласно договора и погасителния план към него за периода от **/**/**** г. до **/**/**** г. е определен на 388.06 лв. Размерът на начислената, но непогасена неустойка за забава по процесния договор за периода до **/**/**** г. е 2.90 лв. Размерът на дължимата непогасена неустойка за прекратяване на договора по вина на лизингополучателя, съгласно чл. 15.5 от общите условия на ищцовото дружество се определял в размер на последните три лизингови вноски с настъпил падеж преди прекратяване на договора и бил общо 964.32 лева. Размерът на дължимите непогасени такси по договора, представляващи съгласно т. 18 от Тарифата към общите условия, разноски сторени от лизингодателя във връзка с договора за лизинг били в размер на 105.79 лева - разходи за данъчни задължения /ДМПС/, които били реално извършени и заплатени по сметка на СО – район Изгрев – по седалището на задълженото лице.

При така установената фактическа обстановка съдът приема от правна страна следното:

По допустимостта на исквете:

Исковете са предявени от „М Б“ ООД, по реда и в срока по чл. 415, ал. 1 от ГПК, на основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, след издаване по негово заявление в качеството му на кредитор срещу ответника Ю. П. Х. в качеството му на длъжник, на заповед № 1201/**/**/**** г. за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч. гр. д. № *****/**** г. по описа на ШРС, и след връчването ѝ по реда на чл. 47, ал. 5 от ГПК. Налице е

идентичност на страните по заповедното и по настоящото исково производство. Претендира се установяване на вземания, съответни на задълженията, посочени в заповедта за изпълнение. Ето защо, настоящият състав, предвид единството на настоящото и заповедното производство, приема, че установителните искове са допустими.

По основателността на исковете:

Съдът е сезиран с положителни установителни искове за признаване на установено, че съществуват вземания в полза на ищеца срещу ответника, произтичащи от Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността върху лизинговия актив № *****/**/**/**** г. и Анекс № 1/**/**/**** г. към процесния договор.

Предявяването на иск по реда на чл. 415, ал. 1 от ГПК и на основание чл. 422, ал. 1 от ГПК във връзка с издаването на заповед за изпълнение на парично задължение очертава пределите на предмета на настоящото дело, а именно – съществуването на посочените в исковата молба вземания по заповедта за изпълнение. Доказателствената тежест, на основание чл. 154, ал. 1 от ГПК, е върху ищеца. В тази насока, доказателствените средства на ищеца са материалите по приложеното заповедно производство по ч. гр. д. № *****/**** г. на ШРС, представените писмени документи в настоящото исково производство и заключението на изготвената експертиза.

По иска с правно основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 1 ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 342, ал. 2 и ал. 3 от ТЗ, във вр. чл. 345, ал.1 от ТЗ, във вр. чл. 232, ал. 2 от ЗЗД:**

Страните не спорят относно възникналото между страните правоотношение по Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността върху лизинговия актив № *****/**/**/**** г., по силата на който лизингодателят „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****, гр. С е предоставил на ответника - лизингополучател Ю. П. Х. лек автомобил, марка „V“, модел „Т“, с идентификационен номер на рама *****, с рег. № *****, с цена на МПС – 8 000.00 лв.

Регламентацията на договора за финансов лизинг се съдържа в Търговския закон /ТЗ/. Разпоредбата на чл. 342, ал. 2 от ТЗ предвижда, че с договора за финансов лизинг /ДФЛ/ лизингодателят се задължава да придобие вещ от трето лице при условия, определени от лизингополучателя, и да му я предостави за ползване срещу възнаграждение. Разпоредбата в ал. 3 предоставя възможност на лизингополучателя да придобие вещта по време на договора или след изтичане на срока му. Предвид посочените правни норми, разпоредбата на чл. 344 от ТЗ, съгласно която лизингодателят има задълженията на наемодател по чл. 230 от ЗЗД, и препращащата норма на чл. 347, ал. 2 от ТЗ, основните задължения на лизингодателя по договора за финансов лизинг са следните: 1/ да придобие вещта - предмет на договора за лизинг от трето лице при условия, определени от лизингополучателя; 2/ да предаде лизинговия обект за ползване на лизингополучателя и да му предостави свободното ползване в рамките на срока на договора; 3/ да прехвърли на лизингополучателя собствеността на лизинговата вещ в уговорения срок. По своята същност финансовият лизинг представлява специфична финансова операция за предоставяне на кредит във веществена форма по избор на лизингополучателя. Задълженията на лизингополучателя са предвидени в разпоредбата на чл. 345 от ТЗ: 1/ има задълженията на наемател съгласно чл. 232 и чл. 233, ал. 2 от ЗЗД, а именно да си служи с вещта за определеното в договора ползване, а при липса на такова - съгласно предназначението ѝ /чл. 232 от ЗЗД/, да плаща лизинговата цена и разходите, свързани с ползуването на вещта /чл. 232, ал. 2 от ЗЗД/, да съобщава незабавно на лизингодателя за повредите и посегателствата, извършени върху наетата вещ /чл. 233, ал. 2 от ЗЗД/.

Според чл. 8.1 от приложимите към Договора Общи условия, лизингополучателят се задължава да изплаща дължимите по договора суми в посочените в него размери и срокове. Т. е. за периода, през който активът бил ползван, дължал заплащането на договорените

месечни вноски по погасителен план.

Съгласно чл. 13.5.1 от ОУ, лизингодателят има право да прекрати договора, в случай на забава в плащането на първоначалната вноска; лизинговата вноска; ДДС; първоначални разходи; разходи подлежащи на възстановяване по реда на чл. 8.7 от ОУ или друго дължимо плащане от страна на лизингополучателя с повече от 5 /пет/ дни.

Съобразно чл. 17.1 от ОУ, всички уведомления и изявления по сключен Договор за лизинг трябва да бъдат направени в писмена форма и ще се считат получени, ако са по имейл.

В случая се доказва, че на **/**/**** г. лизингодателят „Мого България“ ЕООД е предоставил ползването на процесният лек автомобил, марка „V“, модел „Т“, с идентификационен номер на рама *****, с рег. № ***** на лизингополучателя, за което е съставен приемно-предавателен протокол, а за лизингополучателя е възникнало задължение да заплаща **месечни лизингови вноски, включващи главница и възнаградителна лихва.

Доказа се, чрез заключението на изготвената по делото съдебно-счетоводна експертиза, че на **/**/**** г. лизингополучателя е извършил последното плащане, след което преустановил плащанията по договора, както и че ищецът упражнил уговореното в договора свое право да развали договора, поради допуснато неизпълнение на договорни задължения повече от пет дни, за което лизингополучателят е бил уведомен чрез имейл на **/**/**** г. в 7.10 часа, с указание за тридневен срок за изпълнение на договорните задължения. Доказа се също така, че на **/**/**** г., Поради неизпълнение на основно задължение на лизингополучателя да заплаща редовно лизинговата цена, договорът е прекратен едностранно от страна на лизингодателя.

Не са представени доказателства, че лизингополучателят е изпълнил изцяло главното си задължение да заплати дължимите лизингови вноски за главница по процесния договор. Съгласно заключението на съдебно-счетоводната експертиза, размерът на дължимата главница по Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността върху лизинговия актив № *****/**/**/**** г. възлиза на 432.27 лева.

Предвид така установеното по-горе, съдът намира, че искът по чл. 422, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 1** ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 342, ал. 2 и ал. 3 от ТЗ, във вр. чл. 345, ал.1 от ТЗ, във вр. чл. 232, ал. 2 от ЗЗД се явява основателен и доказан. Ето защо, по отношение на страните следва да бъде признато за установено, че съществува вземане на „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****/**/**/**** от Ю. П. Х. за парична сума в размер на 432.27 лева, представляваща задължение на лизингополучател за плащане на главница по лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от **/**/**** г. до **/**/**** г. по Договор за финансов лизинг № *****/**/**/**** г.

Досежно претенцията с правно основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 1 ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 342, ал. 2 и ал. 3 от ТЗ, във вр. чл. 345, ал. 1 от ТЗ, във вр. чл. 232, ал. 2 от ЗЗД, във вр. чл. 86 от ЗЗД:**

В конкретния случай, страните по валидно сключения Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността върху лизинговия актив № *****/**/**/**** г., свободно уговорили размера на т. нар. възнаградителна лихва. В Договора се съдържа ГПР, посочено е от кои плащания се състои, както и общата дължима сума от потребителя. Възнаградителната лихва представлява компонент от ГПР, уговорена е във фиксиран размер от 41,16 % според т. 5 от договора. Съгласно т. 9 от договора за лизинг, ГПР съставлява 46.85 %, като се формира от договорната лихва. Компонентите на Договора и дължимите от ответника плащания са ясно посочени в Договора и в него не се съдържат скрити плащания, които оскъпяват кредита.

Съгласно параграф 13, т. 1 от Закона за защита на потребителите, „потребител“ е всяко физическо лице, което придобива стоки или ползва услуги, които не са предназначени за извършване на търговска или професионална дейност, и всяко физическо лице, което като

страна по договор по този закон действа извън рамките на своята търговска или професионална дейност. В т. 12 на параграф 13 от ДР на същият закон е дадена дефиниция на „финансова услуга“. Преди изменението на разпоредбата /ДВ бр. 61 от 25.07.2014 г./ договорът за финансов лизинг е посочен, наред с други договори като „финансова услуга“. С изменението на разпоредбата /ДВ бр. 61 от 2014 г./ законодателят се е отказал от изброяването на видовете финансовите услуги и е дефинирал „финансовата услуга“ като всяка услуга, свързана с банкова дейност, кредитиране, застраховане, лично пенсионно осигуряване, инвестиране или плащане. При така дефинираното определение за „финансова услуга“, договорът за финансов лизинг попада в обхвата на услугите, които се ползват от защитата на Закона за защита на потребителите, ако страната по този договор има качеството на „потребител“. В правната теория и съдебна практика се приема, че договорът за финансов лизинг, представлява особен вид инвестиционен кредит. При този договор общата стойност на лизинговите вноски, които се дължат от лизингополучателя, са изчисляват така, че покриват цената на вещта, по която е придобита собствеността ѝ от лизингодателя, разносните по придобиването и печалба, т. е. получава се ефекта на получен кредит, който се погасява от лизингополучателя чрез заплащане на лизинговите вноски. В този смисъл договорът за финансов лизинг е „финансова услуга“ по смисъла на Закона за защита на потребителите и доколкото липсват твърдения и ангажирани доказателства автомобилът, предмет на процесния договор, да е ползван за търговска или професионална дейност от ответника, то съдът дължи проверка за наличие на неравноправни клаузи в договора, които са от значение за разрешаване на спорния предмет по делото.

Размерът на дължимата от ответника възнаградителна лихва представлява основен елемент от договора между страните, клаузата е формулирана ясно и разбираемо, поради което и на основание чл. 145, ал. 2 от Закона за защита на потребителите не може да се прави преценка за съответствието между цената или възнаграждението, от една страна, и стоката и услугата, която ще бъде доставена или извършена в замяна.

Уговарянето между страните на възнаградителна лихва при приложим годишен лихвен процент в размер на 41.16% не противоречи и на добрите нрави, тъй като с изменението в Закона за потребителския кредит /ДВ, бр. 35 от 2014 г., в сила от **/**/**** г./, е създадена нова ал. 4 на чл. 19 и законодателно е закрепен максимален праг на годишния процент на разходите по договори за потребителски кредит, в който е включен и възнаградителната лихва. С това изменение законодателят е приел, че годишния процент на разходите по договори за потребителски кредит не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България, а клаузите в договор, надвишаващи тези размери се считат за нищожни. Уговарянето на годишен процент на разходите в размер по-нисък от законово определения в чл. 19, ал. 4 ЗПК не може да бъде прието за противоречащо на добрите нрави, като критерият посочен в ЗПК следва да се приеме за приложим и по отношение на договорите за финансов лизинг, представляващ особен вид инвестиционен кредит.

В този смисъл, безспорно се установи, че с лизингополучател е сключен действителен договор за финансов лизинг, както и превозното средство му е било предоставило за ползване, като за лизингополучателя е възникнало задължение да заплаща **месечни лизингови вноски, включващи главница и възнаградителна лихва. Доказа се целия размер на уговорената договорна лихва. От заключението на вещното лице се установи, че размерът на същата възлизал общо на 338.06 лева, както и че не е извършено плащане.

Предвид така установеното по-горе, съдът намира, че искът чл. 422, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 1** ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 342, ал. 2 и ал. 3 от ТЗ, във вр. чл. 345, ал. 1 от ТЗ, във вр. чл. 232, ал. 2 от ЗЗД, във вр. чл. 86 от ЗЗД, се явява основателен и доказан. Ето защо, по отношение на страните следва да бъде признато за установено, че съществува вземане на „А

Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК ***** от Ю. П. Х. за парична сума в размер на 338.06 лева, представляващо задължение за плащане на договорна лихва за лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от **/**/**** г. до **/**/**** г. по Договор за финансов лизинг № **/**/**** г.

Относно третия и четвъртия иск с правно основание чл. 422, ал. 1 от ГПК, във вр. чл. 1 ал.1 от ГПК, във вр. чл. 92 от ЗЗД - по отношение на претенцията за неустойка**

Съгласно чл. 15.1 от приложимите ОУ, при забава на плащането на периодично задължение от страна на лизингополучателя, лизингодателят има право на неустойка в размер на законната лихва върху неплатената в срок сума, за целия период за забава.

В този смисъл, безспорно се установи, че е допуснатата забава в плащанията на пета до двадесет и четвърта вноски, поради което е била начислена неустойка в общ размер на 2.90 лева към **/**/**** г., както следва: за забава в плащането на вноски № 5 по погасителен план с падеж **/**/**** г. - 2.12 лева и за забава в плащането на вноски № 6 по погасителен план с падеж **/**/**** г. - 0.78 лева, видно и от заключението на вещото лице по приетата в производството съдебно-счетоводна експертиза.

В действащите между страните Общите условия /чл. 15.5/ е предвидено също, че лизингополучателят дължи неустойка за прекратяване на договора по негова вина в размер на три лизингови вноски, като неустойката се начислява на базата на последните три лизингови вноски с настъпил падеж преди датата на прекратяване на договора.

Договорът е прекратен, поради наличие на неизпълнение на задължението за плащане на лизингови вноски съгласно т.13.5 от ОУ. В случая не е спорно, че прекратяването на договора е настъпило. Съобразно заключението на вещото лице по съдебно-счетоводна експертиза последните три вноски са на обща стойност от 964.32 лева.

По възражението на особения представител на ответника за нищожност на клаузата на т.15.5 от ОУ, предвиждаща неустойка за прекратяване на договора, като неравноправна и нищожна, съдът го намира за неоснователно. При извършване на преценка дали клаузата, с която е уговорена неустойката отговаря на изискването за добросъвестност и дали води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя следва да се съобрази вида на сключения договор, възможността за настъпване на вреди за лизингодателя при прекратяване на договора по вина на лизингополучателя и дали уговореният размер на неустойката отговаря на целите, посочени в чл. 92, ал. 1 от ЗЗД - обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението или ги надвишава. При извършване на преценка дали клаузата, с която е уговорена неустойката отговаря на изискването за добросъвестност и дали води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя, следва да се съобрази вида на сключения договор, възможността за настъпване на вреди за лизингодателя при прекратяване на договора по вина на лизингополучателя и дали уговореният размер на неустойката отговаря на целите посочени в чл. 92, ал. 1 от ЗЗД - обезпечава изпълнението на задължението и служи като обезщетение за вредите от неизпълнението или ги надвишава. В Тълкувателно решение № 7/2013 г. на ОСГТК на ВКС е прието, че по отношение на договорите с продължително или периодично изпълнение за частта от сделката, чието действие се запазва, може да се търси неустойка за забава, като наред с това кредиторът може да търси и неустойка за обезщетяване на вредите поради настъпилото разваляне, ако такава е била уговорена. Задължението на лизингополучателя по договора за лизинг за заплащане на лизингови вноски е с периодично изпълнение, поради което развалянето на договора има действие за в бъдеще и при него е допустимо дължимост на неустойка за забава и при разваляне, когато е налице забавено изпълнение, обусловило развалянето, но само за частта от сделката, чието действие се запазва. Едновременно с неустойката за забава на вноските, дължими до момента на разваляне на договора, лизингодателят може да претендира и неустойка за обезщетяване на вредите, настъпили

поради развалянето - неустойка за разваляне, ако такава е била уговорена. В облигационните отношения между страните е уговорен размер на неустойката за забава – сборът на последните три лизингови вноски с настъпил падеж преди прекратяване на договора. С оглед вредите, които могат да настъпят за ищеца от разваляне на договора по вина на лизингополучателя, уговорката между страните за заплащане на неустойка в размер на три месечни лизингови вноски не излиза извън присъщите на неустойката обезщетителна, обезпечителна и санкционна функции и не представлява неравноправна или противоречаща на добрите нрави клауза.

Също така съгласно разпоредба на чл. 143, т. 5 от ЗЗП, неравноправна е клауза, която задължава потребителя при неизпълнение на негови задължения да заплати необосновано високо обезщетение или неустойка, като съгласно чл. 145 от ЗЗП, неравноправността се преценява към момента на сключване на договора при вземане предвид видът на стоката или услугата - предмет на договора, всички обстоятелства, свързани с неговото сключване, както и всички останали клаузи на договора или друг договор, от който той зависи, а според чл. 146 от ЗЗП, неравноправните клаузи в договора са нищожни, освен ако са уговорени индивидуално. Определената изцяло от търговеца методика на изчисляване на неустойки в размер, многократно завишен спрямо обезщетението, дължимо за евентуално предвидими от забавата вреди, е в разрез с принципа на добросъвестност и води до наличие на клаузи, създаващи значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца и потребителя на услуга, като потребителят е задължен да заплати необосновано висока неустойка. Съдът следва да отговори дали е налице такова несъответствие в уговорената неустойка при предсрочно прекратяване на договора по вина на лизингополучателя, при това дали същото е обусловено от положението на потребител на страна в правоотношението. Съгласно ОУ, неустойката е осъразмерена с три лизингови вноски с настъпил падеж преди прекратяването. В случая е налице разваляне на договора по вина на длъжника – сам длъжникът не оспорва, че е било налице забавено изпълнение за лизингови вноски, което представлява и основанието за разваляне. Налице е уговорка в Общите условия на лизингодателя за заплащане на неустойка поради разваляне на договора в т.15.5, поради което съдът я квалифицира като компенсаторна неустойка /вместо оставащото изпълнение/. Налице са материалните предпоставки за присъждане на неустойка в размер на три лизингови падежирали вноски – разваляне на договора и изрична договорна клауза, която предвижда обезщетение на лизингодателя на това основание.

Съдът дължи произнасяне по възражението за нищожност на неустойката като неравноправна, нарушаваща добрите нрави, на основание чл. 143, т. 5 от ЗЗП, във вр. вр. чл. 26, ал. 1 от ЗЗД. Налице е изрично възражение на ответника, а от друга страна както съгласно чл. 7, ал. 3 от ГПК, така и въз основа на ТР № 1/2010 г., т. 3 на ОСТК на ВКС, съдът дължи служебно преценка относно недействителността на неустоечната клауза с добрите нрави, т. е. при надхвърляне на присъщите и функции.

Установената в нормата на чл. 9 от ЗЗД свобода на договаряне и отсъствието на императивни законови правила, регулиращи начините на определяне неустойката и нейните граници, както и въведения в гражданските и търговски правоотношения принцип за справедливост, позволява да се приеме, както изрично е посочено и задължителна практика на ВКС /вкл. Решение № 129 от 09.07.2010 г., по т. д. № 977/2009 г. на II-ро т. о. на ВКС/, че съответствието на уговорена неустойка с установените в обществото предели на нравствена допустимост се преценява във всеки конкретен случай към датата на сключване на договора. Разпоредбата на чл. 26, предл. трето от ЗЗД намира приложение и при търговските сделки. В цитираната норма не е дефинирано понятието „добрите нрави“, но тъй като законодателят е придал правно значение на нарушаването им, приравнявайки го по последици с нарушение на закона, вложеният в това понятие смисъл следва да се тълкува. Касае се за правила и норми, които бранят правила, принципи, права и ценности - общи за всички правни субекти и тяхното зачитане е в интерес на обществените отношения като цяло, не само на някоя от

договарящите страни. Такива са принципите на справедливост, на добросъвестност в гражданските и търговските взаимоотношения, както и на предотвратяване несправедливо облагодетелстване, намерили израз в отделни правни норми. /цит. Решение № 88/2010 г. по т. дело № 911/2009 г. на ВКС, I т.о./ В тази връзка, въпросът за накърняване на добрите нрави по отношение на уговорена неустойка следва да бъде решен чрез комплексна преценка не само на съдържанието на договорната клауза, но при отчитане на други фактори. Съгласно задължителната практика на ВКС, обективирана в Тълкувателно решение № 1 от 15.06.2010 г. по тълк. дело № 1/2009 г. на ВКС, ОСТК, т. 3, преценката за нищожност на клауза за неустойка в търговските договори /договорът за лизинг е абсолютна търговска сделка съгласно чл. 1, т. 15 от ТЗ/ поради накърняване на добрите нрави се извършва въз основа на различни критерии, например: естеството на задълженията на парични или на непарични и размерът на задълженията, изпълнението на които се обезпечава с неустойка; дали изпълнението на задължението е обезпечено с други правни способности - поръчителство, залог, ипотека и др.; вид на уговорената неустойка /компенсаторна или мораторна/ и вида на неизпълнение на задължението - съществено или за незначителна негова част; съотношението между размера на уговорената неустойка и очакваните от неизпълнение на задължението вреди и др. В случая размерът е ограничен до три лизингови вноски с настъпил падеж. Съдът не би могъл да осъзмери вредата за кредитора – лизингодател с друго освен с плащането, което би получил от лизингополучателя до края на срока на договора, т. е. до **/**/**** г., вкл. при евентуално придобиване на лизинговата вещ. Договорът е развален още в началото на действието му през месец септември **** г. при оставащи неплатени повече от 20 вноски и цена на МПС 8 000.00 лева. Същевременно, вещта е върната на лизингодателя, който свободно може да я отдаде отново за ползване на трето лице /или продаде на трето лице/ като извлече полза от това.

Съдът съобразява съществуваща ръководна съдебна практика по реда на чл. 290 ГПК, обективирана в тълкувателната част на Решение № 193/9.05.2016 г. по т. д. № 2659/2014 г. по описа на ВКС, ТК, I т.о., съгласно която уговорката за неустойка при предсрочно прекратяване /разваляне/ на договор за финансов лизинг от лизингодателя по вина на лизингополучателя, определена в размер на непогасената част от лизинговата цена, е нищожна, поради противоречие с добрите нрави, т. к. излиза извън присъщите функции на неустойката. Това е така, защото лизингодателят по вече развалиния договор получава имуществена облага от насрещната страна, в размер, какъвто би получил, ако договорът не беше развален, но без да предоставя ползването на собствената му вещ, което води до неговото неоснователно обогатяване и нарушава принципа за справедливост. В случая договорната отговорност на лизингополучателя е ограничена до трикратния размер на лизинговата вноска при оставащи още 20 вноски. От заключението се установява, че сборът от три падежирали главници възлиза на 964.32 лева. Неустойката обезпечава изпълнението, но в случая се проявява нейната обезщетителна и санкционна функция, която страните са ограничили до трикратния размер на вноската. Същата има за предназначение да обезщети лизингодателя за вредите от предсрочното прекратяване на договора по вина на лизингополучателя. Съдът намира, че уговорката не разкрива белези на неравноправна клауза по смисъла на чл. 143, т. 5 от ЗЗП, във вр. чл. 146 от ЗЗП, не е налице и нарушаване добрите нрави, в съгласие с договорната свобода, поради което претенцията е основателна. Размерът е съобразен с изричната воля на страните и ограничен до трикратната погасителна вноска по договора. Съдът не е сезиран с искане за намаляване размера на неустойката, поради прекомерност с оглед участие в правоотношението на страната на лизингополучателя на нетърговец.

Размерът на дължимите неустойка за забавени плащания и неустойка за прекратяване на договора по вина на лизингополучателя се установява от заключението на вещното лице по приетата в производството съдебно-счетоводна експертиза, като за тези вземания исковите претенции следва да се уважат изцяло.

Досежно претенцията с правно основание чл. 422, ал. 1 вр. чл. 1 ал. 1 от ГПК, вр. чл. 79, ал. 1 от ЗЗД касателно претенцията за заплащане на разходи за данъчни задължение за **** г.**

Ищецът претендира установяване на вземане на дължими разходи за заплащане на данъчни задължение на основание чл. 52 – чл. 61 от Закона за местните данъци и такси за **** г. по сключения на **/**/**** г. Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността върху лизинговия актив № *****. Действително в т. 8.6 от ОУ, в тежест на лизингополучателя е предвидено плащането на всички данъци. А според чл. 8.7.4 от Общите условия, лизингополучателя се задължава да възстанови на лизингодателя в срок от 5 /пет/ работни дни от издаване на счетоводен документ от страна на последния пълния размер на заплатените данъци и такси, в т. ч. на данъци на основание чл. 52 - чл. 61 от Закона за местните данъци и такси. За разходването на сумата от 105.79 лева от лизингодателя има представени доказателства за заплатени данъци по сметка на СО - район Изгрев - по седалище на данъчнозадълженото лице, и то е извършено за задължение, възникнало във връзка с договора за лизинг. Доказа се, че в случая е налице неизпълнение от страна на ответника на парично задължение. Съгласно заключението по изготвената съдебно-счетоводна експертиза, размерът на данъка възлиза на 105.79 лева, както и че не е извършено плащане.

Предвид така установеното по-горе, съдът намира, че искът по чл. 422, ал. 1 вр. чл. 1** ал. 1 от ГПК, вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД, се явява основателен и доказан. Ето защо, по отношение на страните следва да бъде признато за установено, че съществува вземане на “Б ДСК” ЕАД гр. С от Х С М за парична сума в размер на 105.79, представляващо дължими разходи за данъчни задължение за **** г. Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността върху лизинговия актив № *****/**/**/**** г.

С оглед изхода на спора ответникът дължи на ищцовото дружество и направените по заповедното и настоящото производство разноски в общ размер на 1400.00 лева, включващи държавна такса, юрисконсултско възнаграждение, възнаграждение за особен представител и възнаграждение за вещо лице, съразмерно с уважената част от искове и съгласно представен списък. При преценка на дължимото юрисконсултско възнаграждение съдът съобрази обстоятелството, че съгласно разпоредбата на чл. 7** ал. 8 от ГПК в полза на юридически лица или еднолични търговци, ако са били защитавани от юрисконсулт се присъжда и възнаграждение в размер, определен от съда, като размерът на присъденото възнаграждение не може да надхвърля максималния размер за съответния вид дело, определен по реда на чл. 37 от Закона за правната помощ. В тази връзка съдът имайки предвид размерът на предвиденото възнаграждение за защита по дела с определен материален интерес, визирано в разпоредбата на чл. 25 от Наредбата за заплащането на правната помощ намира, че следва да бъде определено юрисконсултско възнаграждение за процесуално представителство на ищцовото дружество в настоящото производство в размер на 100 лева. При преценка на същото съдът взе предвид, както фактическата и правна сложност на делото, така също и че за процесуално представителство на ищцовото дружество в хода на образуваното заповедно производство е било определено юрисконсултско възнаграждение в размер на 50 лева.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Ю. П. Х., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Ш, ул. ”П” № ** дължи на „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Г. М. Д“ № ***, със съдебен адрес: гр. С, бул. ”Ц Ш” № ** ет. ** чрез пълномощника – юрисконсулт Лазарина Николова сумата от 432.37 лева /четиристотин и тридесет и два лева и тридесет и седем стотинки/,

представляваща незаплатена главница по лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от **/**/**** г. до **/**/**** г. по Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността № *****/****/**** г., сключен между „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****/**** и ответника Ю. П. Х., ЕГН *****/****, и за което вземане е била издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК № 1201/**/**/**** г. по ЧГД № *****/**** г. по описа на ШРС, **ведно със законната лихва** върху главницата, считано от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение и изпълнителен лист – 30.11.2021 г. до окончателното изплащане на сумата.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Ю. П. Х., ЕГН *****/****, с постоянен адрес: гр. Ш, ул. "П" № ** **дължи на** „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****/****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Г. М. Д“ № ***, със съдебен адрес: гр. С, бул. "Ц Ш" № ** ет. ** чрез пълномощника – юриконсулт Лазарина Николова **сумата от 388.06 лева** /триста осемдесет и осем лева и шест стотинки/, представляваща незаплатена лихва по лизингови вноски, включена в анюитетните вноски с падеж от **/**/**** г. до **/**/**** г. по Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността № *****/****/**** г., сключен между „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****/**** и ответника Ю. П. Х., ЕГН *****/****, и за което вземане е била издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК № 1201/**/**/**** г. по ЧГД № *****/**** г. по описа на ШРС.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Ю. П. Х., ЕГН *****/****, с постоянен адрес: гр. Ш, ул. "П" № ** **дължи на** „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****/****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Г. М. Д“ № ***, със съдебен адрес: гр. С, бул. "Ц Ш" № ** ет. ** чрез пълномощника – юриконсулт Лазарина Николова **сумата от 2.90 лева** /два лева и деветдесет стотинки/, представляваща неустойка за забавени плащания за периода от **/**/**** г. до **/**/**** г. по Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността № *****/****/**** г., сключен между „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****/**** и ответника Ю. П. Х., ЕГН *****/****, и за което вземане е била издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК № 1201/**/**/**** г. по ЧГД № *****/**** г. по описа на ШРС.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Ю. П. Х., ЕГН *****/****, с постоянен адрес: гр. Ш, ул. "П" № ** **дължи на** „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****/****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Г. М. Д“ № ***, със съдебен адрес: гр. С, бул. "Ц Ш" № ** ет. ** чрез пълномощника – юриконсулт Лазарина Николова **сумата от 964.32 лева** /деветстотин шестдесет и четири лева и тридесет и две стотинки/, представляваща неустойка за прекратяване по вина на лизингополучателя по Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността № *****/****/**** г., сключен между „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****/**** и ответника Ю. П. Х., ЕГН *****/****, и за което вземане е била издадена Заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК № 1201/**/**/**** г. по ЧГД № *****/**** г. по описа на ШРС.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО, че Ю. П. Х., ЕГН *****/****, с постоянен адрес: гр. Ш, ул. "П" № ** **дължи на** „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****/****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Г. М. Д“ № ***, със съдебен адрес: гр. С, бул. "Ц Ш" № ** ет. ** чрез пълномощника – юриконсулт Лазарина Николова **сумата от 105.79 лева** /сто и пет лева и седемдесет и девет стотинки/, представляваща разходи за данъчни задължения за **** г. по Договор за финансов лизинг със задължително придобиване на собствеността № *****/****/**** г., сключен между „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****/**** и ответника Ю. П. Х., ЕГН *****/****, и за което вземане е била издадена Заповед за изпълнение на парично

задължение по чл. 410 от ГПК № 1201/**/**/**** г. по ЧГД № ****/**** г. по описа на ШРС.

ОСЪЖДА Ю. П. Х., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. Ш, ул. ”П” № ** **да заплати на** „А Ф“ ЕООД /предишно наименование „М Б“ ЕООД/, с ЕИК *****, със седалище и адрес на управление: гр. С, бул. „Г. М. Д“ № ***, със съдебен адрес: гр. С, бул. ”Ц Ш” № ** ет. ** чрез пълномощника – юрисконсулт Лазарина Николова, направените в хода на заповедното и настоящото производство разноски в общ размер на **1400.00 лева** /хиляда и четиристотин лева/, включващи държавна такса, юрисконсултско възнаграждение, възнаграждение за особен представител и възнаграждение за вещо лице, съгласно представен списък.

Решението подлежи на обжалване пред Шски окръжен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Ш: _____